

JEUGD

Kwartaalmagazine van KerkPunt
over kerkelijk jeugdwerk en geloofsopvoeding

In de kerk

Goed nieuws is afhankelijk
van je leeftijd

In de praktijk

"Gun je ze een preek die ze
snappen?"

Goed nieuws doorgeven

"Mijn palet werd lichter"

Ronald van den Oever

"Het evangelie kwam binnen
als een boodschap van
verlossing, die hoop
en richting gaf."

Wat is
goed nieuws
voor jongeren?

Interview Ronald van den Oever
"Alles begint met goed luisteren"

4

To Read
3 boeken over goed nieuws

7

Essay
Goed nieuws en je leeftijd

8

Interview met jongeren
"Een engel op mijn schouder"

10

Movie Monitor
The Shack

13

Interview Donovan Spaanstra
"Mijn palet werd lichter"

14

Met de Bijbel aan de slag
Deel Nieuwe Testament uit!

16

De kerkdienst en...
Preken voor tieners

18

Kerkpunt nieuws
Materiaal & trends

19

Vraag het Thomas!
Cherry picking?

20

WATERVAL

Mijn vrouw en ik gaan ieder jaar naar Luxemburg. De natuur is er schitterend, een afwisseling van heuvels, bossen en rotsen. En een waterval. Die heeft een prachtige naam: de Schiessentümpel. Maar toen ik er voor het eerst kwam was ik toch wel een beetje teleurgesteld. De waterval zelf is maar een meter hoog! Oké, het water heeft drie verschillende stroompjes ingesleten in de rots waar het water vanaf valt, het watervalletje ligt ingeklemd tussen rotspartijen en zo ontstaat er een 'echobak'. Daardoor klinkt die val van een meter immens. Maar voordat ik dat doorhad heb ik wel even mijn wenkbrauwen gefronst.

Misschien heb jij ook gefronst toen je het thema van dit nummer op de voorkant zag. We verschillen al van mening over wat nu wel en geen fakenieuws is, laat staan wat goed nieuws is. Toch willen we een poging doen in dit nummer.

Donovan Spaanstra verspreidt goed nieuws via graffitikunst. "Al hadden jongeren geen idee wat ze moesten doen" vertelt hij op pagina 14. "Blijf dicht bij je persoonlijke evangelie" vult Ronald van den Oever aan op pagina 4. Maar wát dan goed nieuws is blijkt wisselend. Uit onderzoek wat Kerkpunt heeft uitgevoerd onder jongeren blijkt dat leeftijd een rol speelt. Cors Visser legt vanaf pagina 8 uit hoe dat zit.

Al deze wisselende dingen veroorzaakten wel wat verwarring bij mij. Er is toch maar één goed nieuws? Jezus? En dat er daarom hoop is (zie pagina 18)? Toen dacht ik weer terug aan de waterval. Drie stroompjes, één kletterend geluid. En de rivier die verder stroomt. En het achterland vruchtbaar maakt. Heeft u hem? Jezus is het goede nieuws. De manieren waarop je hem leert kennen kunnen –net als die drie stroompjes–

heel verschillend zijn. Maar de uitkomst is altijd hetzelfde:

het Bijbelse geluid klettert onze levens in en veroorzaakt een geestelijke vruchtbaarheid die verder stroomt. Onze levens in. Onze maatschappij in. Dat éne goede nieuws veroorzaakt een stroom van veel meer goed nieuws. Soms lijkt De Waterval zo klein. Maar stop Hem maar eens... ;-)

14

8

Jenne Minnema
Jeugdwerkadviseur

13

Ronald van den Oever is getrouwd en heeft drie kinderen. Momenteel werkt hij als jeugdwerkadviseur en regiocoördinator bij de Unie ABC, verantwoordelijk voor 25 gemeenten in de regio, met focus op verbinding, ondersteuning en informeren. Zijn passies zijn kerk, jeugdwerk, missie en jongerenpastoraat, zowel binnen als buiten de gemeente.

“IK RAAD IEDERE JEUGDWERKER AAN OM DICHT BIJ ZIJN PERSOONLIJKE EVANGELIE TE BLIJVEN”

Hoe kan de rijkdom van het evangelie een plek krijgen in het leven van jongeren? Wat zijn helpende manieren om jongeren het evangelie te laten ontdekken in hun eigen levensverhaal? Jeugdwerkadviseur Arjen Uil gaat in gesprek met Ronald van den Oever, jeugdwerkadviseur en regiocoördinator bij de Unie ABC. “Jongeren lopen ook aan tegen kapotte relaties, uitzichtloze situaties, depressies en angsten. Iets wat we eerlijk onder ogen mogen zien.”

Wat is het evangelie voor jou?

“Ja, ik word dan altijd heel persoonlijk. Rond mijn twintigste had ik een diepgaande ervaring met God die mijn leven transformeerde. Voor die tijd had ik God en de kerk achtergelaten. Ik leefde een uitbundig leven waar drugs en criminaliteit deel van uitmaakte. Het evangelie kwam binnen als een boodschap van verlossing, die niet alleen mijn leven herstelde, maar ook hoop en richting gaf. Het bracht herstel in relaties en gaf me nieuwe mogelijkheden, ondanks dat gebrokenheid een deel van mijn verhaal bleef. Voor mij is het evangelie een rijk verhaal geworden dat mijn leven heeft veranderd.”

Je noemt het evangelie een rijk verhaal en benoemt woorden als hoop en herstel. Zou je deze woorden in het contact met jongeren ook zo kunnen benoemen?

“Ja, ik heb dit verhaal altijd meegenomen in mijn jeugdwerk en ik raad iedere jeugdwerker aan om dicht bij zijn persoonlijk evangelie te blijven. Mijn eigen transformatie omvatte het maken van positieve keuzes, zoals het loslaten van een vriendengroep die mij niet dicht bij God bracht, en het stoppen met zowel het stoppen met drugs. Dit besef van concrete keuzes kwam ook terug in mijn jeugdwerk. We kunnen Gods aanwezigheid opmerken in ons leven en anderen daardoor laten raken en vormen. Misschien klinkt dit nog

heel abstract, maar jongeren lopen ook aan tegen kapotte relaties, uitzichtloze situaties, depressies of angsten. Iets wat we eerlijk onder ogen mogen zien. Ik denk dat we daar ook heel mooi bij mogen aansluiten, met wie wij zijn, met onze eigen angsten en verwachtingen, maar ook met onze eigen hoop en onze eigen waarden, met alles wat we van God ontvangen hebben. En dan daarin contact zoeken.”

Wat als je als jeugdwerker niet zo gewend bent om vanuit je eigen persoonlijke ervaring dingen te delen, daarin de connectie te zoeken? Wat zijn stappen die je zou kunnen doen als jeugdwerker?

“Alles begint met goed luisteren, hun verhalen begrijpen en laten zien dat ze gehoord worden. Betrouwbaarheid en oprechte aandacht zijn van onschatbare waarde. Het tonen van Jezus' liefde en betrokkenheid, soms zelfs zonder woorden. Het gaat om het eenvoudige: echt naar jongeren kijken, hun vertrouwen winnen en een veilige ruimte bieden waar ze zichzelf kunnen zijn en hun verhaal kunnen delen.

Ik moet ook denken aan een boekje van Brede Kristensen: 'welzijn in patronen'. Hij ...

“... **ALLES BEGINT
MET GOED
LUISTEREN ...**”

signaleert daarin verschillende patronen in organisaties. Het patroon van de markt is dat we iets aan te bieden hebben. Het patroon van de techniek is dat we allerlei methodes en methodieken kunnen inzetten om een bepaald doel te bereiken. Daar is niks mis mee, maar in het boekje komt ook het patroon van de relatie of de ontmoeting voor. En dat is denk ik een heel belangrijk patroon om oog voor te hebben als het gaat om jeugdwerk. “

Op wat voor manier kan je jongeren helpen om de hoop en rijkdom van het evangelie te ontdekken in hun levensverhaal?

“Het begint met luisteren naar hun verhalen. Elk verhaal vormt een basis om contact te leggen en de uitdagingen van jongeren te begrijpen. Tijdens mijn periode bij de EO leerde ik over ‘the hero’s journey’. Dit concept begint in ‘the ordinary world’, waarna een ‘call to adventure’ plaatsvindt. Deze roeping is te vinden in veel Bijbelverhalen, zoals het moment waarop Abram de roeping ontving om naar het land te trekken dat de Heer hem zou wijzen. In ‘the hero’s journey’ ontmoet de hoofdpersoon bondgenoten en vijanden. Vergelijkbaar met Bijbelse verhalen ervaren jongeren situaties van conflict en roeping. Het is een avontuur om achter Jezus aan te gaan. Het is een reis waartoe ook jongeren worden geroepen om te ontdekken wat Jezus tot ons zegt en te ervaren dat Hij bij ons is. En hierin mogen ze echt keuzes maken.”

Heb je nog praktische handvatten om raakpunten in het leven van jongeren te vinden?

“Een hele open deur om mee te beginnen is om te kijken naar het leven van Jezus. Zijn omgang met mensen, hoe Hij mensen uit een boom tevoorschijn roept, hoe Hij luistert en aandacht geeft. Dat je diepte daarvan tot je door laat dringen. Ook een biddende houding is belangrijk.

“... HET IS EEN RIJKE ERVARING OM VAN JONGEREN TE LEREN ...”

Het gaat om opmerkzaamheid en onderscheidingsvermogen zoals Paulus benadrukt. Het is belangrijk om jongeren en medewerkers te blijven zien en te respecteren, met hen in gesprek te gaan en zo mogelijk aanknopingspunten te vinden om over Jezus te praten. Het doel is om elk individu een stapje dichterbij Jezus te brengen. Doe dit op een creatieve en natuurlijke manier. Dit geldt niet alleen voor jongeren, maar voor de hele gemeenschap, waarbij intergenerationele relaties worden bevorderd.

Tegelijkertijd maken we hier ook fouten in. Het blijft een gezamenlijk leerproces als discipel. Daarvoor is het besef van Gods genade nodig. We hoeven geen geestelijke perfectionisten te worden. Het is vooral iets wat God in ons uitwerkt door de Heilige Geest, die ons samenbindt en ons met elkaar meer op Jezus laat lijken.”

Heb je nog iets dat je de lezers van dit artikel zou willen toewensen?

“Ik zou alle lezers zegen, vrede en genade willen wensen. Specifiek hoop ik dat er ruimte is voor jongeren om weloverwogen keuzes te maken in een hectische wereld. Ik wens hen kracht, moed en volharding toe in het maken van goede keuzes en het genieten van wat God door jongeren heen wil laten zien. Het is een rijke ervaring om van jongeren te leren en te genieten van hun openheid, creativiteit en humor. Het blijft een avontuur en ik wens ze toe dat ze genietend mogen blijven volhouden met frisse moed.”

Arjen Uil
Jeugdwerkadviseur

TO READ

Het evangelie is enorm rijk en er zijn veel boeken geschreven die jou als jeugdleider kunnen inspireren om er mee bezig te zijn. We hebben een paar suggesties die jou hopelijk ondersteunen in je eigen geloof. En toegerust mag jij je geloof delen met je jongeren om je heen!

Gewoon geloven

Het alledaagse bestaan als plek van God

Pieter Both

In het interview met jongeren (pagina 10) gaat het over het evangelie en hoe je dat kan laten doorwerken in het dagelijks leven. Dit boek van Pieter Both haakt daarop aan. God is met je, alle dagen en dus in het alledaagse. Het meeste van wat je meemaakt is niet zo spectaculair of meeslepend. Hoe kan je op zulke grijze dagen God tegenkomen? De Bijbel blijkt het vaak te hebben over het leven van dag tot dag. Eten, slapen, je lichaam, geld en nog veel meer komen aan bod. Soms heb je het nodig om niet alleen naar het Grote Verhaal te kijken, maar je te herinneren dat Jezus ook sliep, dat de discipelen regelmatig aan het eten waren, dat Jacob ook moest zwoegen voor zijn geld. Evangelie is dagelijkse dan we soms denken.

Het vergeten evangelie

Het geheim van Jezus verandert alles

Reinier Sonneveld

'Jezus is als een lont. Net als je denkt dat hij verdwenen is, begint het vuurwerk.'

Dit is een typerende zin uit dit boek van Sonneveld. Op een grondige en toegankelijke manier zoekt hij naar het Bijbelse begrip evangelie. Wat bedoelde Jezus toen hij zei dat hij Gods rijk kwam stichten? Wat bedoelden zijn leerlingen hiermee? Hoe kan zoiets gruwelijks als een kruisiging de wereld redden? Je leest zijn relevante visie voor hedendaagse gelovigen, die diep wortelt in de Bijbel en vroegchristelijke denkers. De alternatieve evangeliën die in de huidige tijd worden geboden: die van politiek, van de religies en van de technologie worden door hem kritisch bekeken. Aan het eind staan argumenten waarom het Bijbelse evangelie overtuigend is en relevant voor de dagelijkse praktijk van nu.

Geloven doe je zo

De twaalf artikelen van het geloof

Anne van Olst

In 'Geloven doe je zo' wordt je door CGK predikant Anne van Olst uitgenodigd om jezelf open te stellen voor het christelijk geloof, ongeacht alle vragen en twijfels die er kunnen zijn. Hoe te geloven in de christelijke God? Paradoxaal genoeg worstelen veel christenen met deze vraag. Via een reis langs de twaalf artikelen van het geloof worden antwoorden aangereikt. Het boek is niet alleen geschreven voor christenen, maar voor iedereen die wil kennismaken met het christelijk geloof.

Je kunt ook het filmpje bekijken waar Anne over de inhoud van het boek vertelt.

“HET GOEDE VAN HET EVANGELIE HANGT AF VAN JE LEEFTIJD”

Evangelie betekent goed nieuws. Hele boekenkasten zijn volgeschreven over wat dat goede nieuws dan is en voor wie het goed nieuws is. Als we kijken naar de uitslagen van ons eigen onderzoek onder 1.000 jongeren, blijkt dat het per leeftijd wisselt wat jongeren goed vinden aan het Evangelie.

Wat is goed nieuws?

Misschien klinkt dat een beetje raar, dat het Evangelie afhankelijk is van leeftijd. Er is toch maar één Evangelie, één Bijbel en één Heer? Zeker, dat klopt helemaal. Toch valt daar wel meer over te zeggen. Allereerst: wat het Evangelie, het goede nieuws feitelijk is, betekent niet dat dit ook altijd zo gezien of beleefd wordt. Wat je daarvan verder ook vindt, het is goed om dat te weten. Het tweede – en wellicht spannender – het goede nieuws kan voor verschillende mensen echt op een andere manier goed zijn. Voor wie leeft in armoede of slavernij kan Evangelie iets anders betekenen dan voor iemand

die in welvaart leeft. Het Evangelie komt mogelijk op een andere manier binnen als je moslim, boeddhist of atheïst bent. Dat blijkt dus ook zo te zijn voor leeftijden, zie tabel 1.

Het eerste wat opvalt is dat er een duidelijke top drie is: ‘dat God bij je is’, ‘dat je zonden vergeven zijn’ en ‘dat God van je houdt’. Wat mij opvalt daarbij is dat jongeren dus vaak zowel de aanwezigheid als de liefde van God aankruisen.

Leeftijdsafhankelijk

Binnen die top drie zien we naarmate jongeren ouder worden een lichte verschuiving. Dat je zonden vergeven zijn, wordt dan vaker geantwoord, de andere twee minder. Dit geldt niet alleen voor NGK en het ‘linker’ deel van de CGK-kerken, maar voor alle kerkgenootschappen die meededen: PKN, CGK, Hersteld Hervormd, Unie van Baptisten en Evangelisch.

	Totaal NGK/CGJO	12-15	16-19	20-25	Totaal
Dat God bij je is	63	66	62	58	58
Dat je zonden vergeven zijn	60	59	62	59	65
Dat God van je houdt	59	61	61	49	54
Dat je later naar de hemel kan	17	20	18	7	17
Dat het leven zin heeft	18	9	18	36	25
Dat er een nieuwe hemel en aarde komt	24	20	26	31	24
Dat je onderdeel bent van een gemeenschap	12	9	9	27	12
Weet niet		11	6	3	8
Is geen goed nieuws	2	1	1	0	1
	N=343	N=133	N=152	N=59	N=999

Tabel 1: Antwoorden op vraag ‘Op welke manieren is het Evangelie goed nieuws? Kies er maximaal drie’ (in%).

Deze resultaten zijn onderdeel van groot onderzoek in het kader van de Jeugdtrends. Naast Kerkpunt doen HGJB, Missie Nederland, PKN, Unie van Baptisten en CAMAgemeenten en Youth for Christ mee.

Daarnaast zijn er nog een paar interessante verschuivingen. Naarmate jongeren ouder worden geven ze minder vaak aan dat 'naar de hemel gaan' een belangrijk onderdeel is van het Evangelie en vaker 'dat er een nieuwe hemel en aarde komt'. Verder valt op dat bij de oudere groep 'dat het leven zin heeft' en 'onderdeel zijn van een gemeenschap' veel hoger scoort dan bij jongere groepen.

Voor wie met jongeren optrekt, zijn dit vermoedelijk geen heel verrassende cijfers. Maar het is wel goed dit te constateren en je er bewust van te zijn.

Mogelijke verklaringen voor die verschuivingen liggen voor de hand. Dat 'de zin van het leven' belangrijker wordt naarmate leeftijd stijgt, lijkt vanzelfsprekend. Overigens is wel opvallend dat in de oudste leeftijdscategorie NGK en linkerdeel CGK daar flink minder scoren dan het gemiddelde van hun leeftijd: 25 versus 38%. Ook stijgt bij deze groep NGK/CGK het belang van vergeving van zonden wel, maar ze scoren wat lager dan gemiddeld: 65 tegen 71%.

Hemel en aarde

Interessant is dat de categorieën 'later naar de hemel' en 'nieuwe hemel en nieuwe aarde' opgeteld ongeveer hetzelfde blijven. Maar naarmate jongeren ouder worden er een verschuiving is van het persoonlijke 'ik mag naar de hemel' naar het meer omvattende van de komst van een nieuwe hemel en aarde. Sowieso lijkt hiermee, met ook punt van zinvol leven en onderdeel zijn van gemeenschap het Evangelie iets aardser te worden naarmate de leeftijd stijgt.

**“ ... HET EVANGELIE
WORDT AARDSE
NAARMATE DE LEEFTIJD
STIJGT ... ”**

Wat kun/moet je hier nu mee?

Het eerste – en dat bleek in verschillende gezinnen en kerken al plaats te vinden – is dat de vraag naar 'wat is goed nieuws aan het Evangelie' boeiende gesprekken oplevert. Ook tussen oud en jong. Want eerlijk is eerlijk: vaak brengen we dit helemaal niet zo expliciet onder woorden. Daag jezelf en je jongeren maar eens uit om in een pitch van 1 minuut te vertellen waarom het Evangelie goed nieuws is voor jou persoonlijk.

Een tweede: dit soort cijfers kunnen je helpen om je te realiseren hoe divers een groep jongeren is. Maar ook dat globaal genomen je bij verschillende groepen verschillende accenten kunt leggen.

De cijfers in dit artikel zijn ontleend
aan de jeugdtrends 2024.
Deze kun je hier vinden:

www.kerkpunt.nl/jeugdtrends.

Cors Visser
Directeur Kerkpunt

Deze jongeren vormen een belijdenis-catechese groep begeleidt door een volwassene. Ze studeren of werken en treffen elkaar tweewekelijks, en zijn tussen de 18 en 25 jaar.

Foto: Johan Schutten
Kijk, een Vogel Fotografie
www.kijkeenvogel.nl

“JE KAN HET GEWOON AAN HEM GEVEN, ALTIJD EN OVERAL!”

Vrijdagavond 20.30 uur. Een groepje jongeren schuift aan aan de keukentafel in het huis van hun begeleider Christien. Hoe denken zij over het evangelie? Is dat goed nieuws? En wat doen zij met die boodschap in hun dagelijks leven? Simon, Anniek, Quinten, Yvonne en Mark zijn bereid om te vertellen wat hen bezighoudt in hun leven en hoe zij hun (on)geloof hierbij betrekken.

Wat spreekt je aan in de kerk?

Anniek: het samenkomen en de liederen die gezongen worden, voornamelijk de opwekkingsliederen. Naar elkaar omzien in de gemeente vind ik mooi, maar de kerkdiensten en vooral de preken in andere kerken zijn laagdrempeliger.

Hun begeleider merkt op dat ze geen eigen predikant hebben en “we vaak magnetronpreken hebben”.

Simon: ja, het slaat vaak de plank mis. Het is lastig dat het niet aansluit bij de sfeer en de vraagstukken van de gemeente. Er zijn nogal veel jongeren van mijn leeftijd die bijvoorbeeld geen idee hebben waarom er plaatselijk drie kerken zijn die hetzelfde geloven.

Yvonne: als de band er is vind ik het wel leuker. Het gaat in de preek vaak over wie Jezus is en dat vind ik minder interessant, ik weet wel wie Jezus is. De inhoud is vaak hetzelfde. Voor mij zouden preken meer aanspreken als het over pijn en verdriet gaat.

Wat spreekt je aan in het geloof?

Quinten: Dat je met elkaar samenkomt voor één ding. Dat we samen ongeveer dezelfde mening en richting hebben. Je hebt niet een excuus nodig om bij God te komen. Het maakt niet uit of het goed of slecht is, je kan het gewoon aan Hem geven, altijd en overal.

Wat betekent het evangelie voor jou? Wat is voor jou de boodschap die Jezus geeft?

Mark: Ik vind het mooi dat iedereen bij Hem mag komen. Ik moet denken aan het Bijbelverhaal dat Jezus juist de kinderen bij zich laat komen en dat anderen dat niet moeten verhinderen.

Simon: De ultieme gelijkheid, dat klinkt misschien een beetje gek maar ik vind het supermooi dat het christelijk geloof niemand uitsluit. In de ogen van God ben je gelijk. Zelfs als je erge dingen hebt gedaan en oprecht spijt hebt. Het is ook anders dan bij andere religies waar voorwaarden gesteld worden.

Anniek: dat sluit aan bij het verhaal van de verloren zoon, wat er ook is gebeurd je mag terugkomen. Dat is evangelie voor mij.

Hoe laat jij dat evangelie in je dagelijks leven zien of merken?

Mark: Ik denk toch wel door die normen en waarden. Ik ga daardoor net wat anders om met de persoon dan een niet gelovige. Bijvoorbeeld een klant helemaal uitschelden, vind ik niet netjes.

Anniek: Iedereen maakt fouten of je maakt een misstap en dan is het de kunst om dat te kunnen vergeven.

Is dat wat jij probeert te doen?

Anniek: Ja, ik probeer het goede te doen maar ik ben er ook weleens helemaal klaar mee hoor. Toch probeer ik dan de minste te willen zijn.

Simon: bijvoorbeeld in gesprekken kan ik makkelijker nee zeggen tegen dingen. Want geloof geeft mij een moreel kompas, daardoor weet ik dat er iets groters boven mij is en dat het niet alleen ‘mijn mening’ is. Dat maakt me niet direct populairder, zelfs bij christenen onderling is dat wel eens ingewikkeld.

“... WAT ER OOK IS GEBEURD JE MAG TERUGKOMEN ...”

*voorgangers warmen een oude preek nogmaals op maar deze sluit minder goed aan bij een jong publiek.

Mark: op mijn stageschool probeer ik het goede voorbeeld te geven en het haatdragende van de kinderen onderling weg te nemen, daar ben ik zelf ook niet van.

Met welke christen van nu zou je een dag willen optrekken? Of met iemand van vroeger uit de Bijbel?

Mark: ik heb er wel meerdere denk ik, de discipelen van Jezus zoals zij bij de Passion te zien waren. Ik ben dan benieuwd naar hun gedachten.

Quinten: Jezus of David. De wonderen die Jezus deed, zijn toch wel interessant om mee te maken. David heeft me eigenlijk altijd wel geïnteresseerd. Zelfs wel de donkere kanten van hem zoals wat hij met Uria deed.

Simon: Ik weet het niet zo goed. Jezus is de perfecte christen, daar kan weinig tegenop. Ik zie mezelf geen foutloze dag hebben. Ik zou dan misschien eerder

aanslaan op David waarin het verschil als mens minder groot is. Het is makkelijker om na te doen wanneer ze iets goed doen, dat is te doen.

Yvonne: Paulus, omdat hij eerst ook geen christen was en daarna wel, en hoe hij tot die keuze kwam, ja door Jezus, maar hoe dacht hij over die keuze. En de andere persoon is Mozes, want hij was best wel bang over het geloof en ik moet eerlijk zeggen dat ik dat ook best wel heb, best wel spannend allemaal.

Zou je zonder God kunnen leven?

Anniek: nee, ik denk dat je dan in een zwart gat leeft.

Mark: geloof geeft mij eigenlijk best een goed gevoel en ik zou niet weten hoe het is om zonder dat goede gevoel te leven.

Simon: is dat niet het principe van de vis die in het water leeft en niet doorheeft dat hij in het water leeft tot je het water wegneemt? Ik weet niet anders dan dat God bij mijn leven hoort. En daar baseer ik veel op.

Quinten: ik denk dat het wel kan maar dat het heel moeilijk wordt. Wij hebben wel iets om naar toe te leven en wat als je dat niet hebt?

Heb je in je leven iets ervaren van God?

Anniek: geen teken gekregen of zo. Ik heb het niet gevoeld of gezien. Een lied kan me wel raken. Ik vind het lastig want in korte tijd gebeuren in mijn omgeving heftige dingen; de moeder van een vriendin is overleden en vlak daarop hoorde ze dat haar oom is verongelukt. Dan denk ik 'hoe dan, wat is het plan?' Ik heb wel een goed leven en mag zeker niet klagen maar ik denk; doe dáár iets, laat iets zien dat positief is!

Simon: sommigen hier aan tafel weten van mijn best wel heftige jeugd. En ook nu zijn in mijn omgeving verschillende mensen die te maken hebben met serieuze dingen in hun leven waardoor ze zouden kunnen twijfelen aan God en dat juist deze mensen vertrouwen dat als Hij het niet oplost het ook oké is. Dat vind ik bijzonder om te merken. Ik heb zelf niet zo God gemerkt maar als ik om mij heen kijk dan denk ik zo,

ik sta op schouders van giganten wat dat betreft en dat geeft een goed gevoel.

Quinten: Als ik achteraf terugkijkt dan denk ik wel dat ik iets ervaren heb van Gods aanwezigheid want ik ben vier keer aangereden met o.a. fiets en scooter en daar alle keren zo

goed als ongedeerd uitgekomen.

Zat er een engel op je schouder?

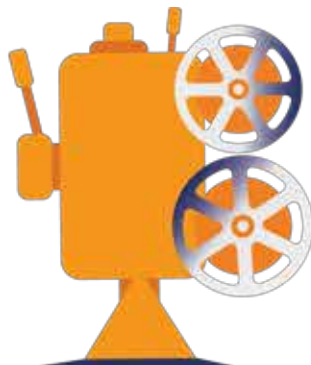
Quinten: Ja, eigenlijk wel.

Mark: Ik heb het een keer gevoeld. Ik kan best druk in mijn hoofd zijn en ik lag al heel lang wakker in bed. Toen ging ik bidden en had ik het idee dat alles uit mijn hoofd werd weggehaald en sliep ik binnen 10 minuten met rust in mijn hoofd.

Yvonne: Ik kan het niet ontkennen. Mijn moeder is ernstig ziek geweest en mijn vader heeft wat gehad en achteraf gezien vind ik dat best wel bijzonder want het had nu heel anders kunnen zijn. Het is bijzonder dat ze er nog zijn!

Anita Harink
Jeugdwerkadviseur

MOVIE MONITOR

Hoe geef je jongeren vandaag de dag het geloof door? En hoe doe je dat met een film? Ik zou kunnen kiezen voor *The Chosen* die het Evangelie navertelt, maar daar ging het de vorige keer over. Ik zou ook een 'über christelijke' film kunnen nemen. Toch doe ik dat niet, omdat ik ook recht wil doen aan het 'vandaag de dag', anno 2024. Ik kies voor *The Shack*.

The Shack is een verfilming van het boek van William Paul Young, hier in Nederland bekend onder de titel: *De Uitnodiging*. Een verrassende manier om het geloof met jongeren te delen is deze film zeker. Waarom? We geloven in God, Jezus Christus en de Heilige Geest en zij komen in deze film wel op een hele bijzondere hedendaagse manier voor. Als je jongeren wil laten nadenken over wie is God nu en wat Hij de wereld heeft te geven, dan meen ik dat deze film een creatieve manier kan zijn om het geloof in God door te geven.

Mackenzie Phillips (Mack) kent een pijnlijk verleden en maakt in zijn leven misschien wel het meest vreselijke mee dat een ouder kan meemaken. Zijn dochtertje Missy wordt ontvoerd en vermoord. Hij kan het niet rijmen met zijn geloof in God. De God, die Missy 'Papa' noemt. Hij krijgt een brief van 'Papa', die Mack uitnodigt om terug te keren naar de hut (*The Shack*) waar de jurk van zijn dochter was teruggevonden. Hij gaat er uiteindelijk op in en als hij daar komt, ontmoet hij drie mensen. Twee vrouwen en één man. Ze verblijven in een mooi huis met een grote tuin, dichtbij een meer. Zij blijken de drieënige God te zijn: Vader, Zoon en Heilige Geest. God de Vader komt eerst naar Mack toe als een zwarte vrouw en later

als een oudere Native American, omdat een typische blanke vaderfiguur hem misschien zou afschrikken. Zijn eigen vader had hem mishandeld.

Er zijn veel gesprekken en veel wandelingen met deze drie nodig om Mack zijn geloof in God terug te laten vinden en nog meer dan dat. Het uiteindelijke doel van de 'Uitnodiging' is dat hij niet alleen zijn geloof in God terugkrijgt, maar ook dat de ontmoeting met Hem uitloopt op het herstel van gebroken banden, vergeving en genezing van oude en nieuwe diepe wonden. Veel geloofsthema's komen aan bod in deze film en worden op een duidelijk, beeldende manier uitgelegd en daarom denk ik dat deze film zeker geschikt is voor jongeren om het geloof door te geven.

Ganpat Berrevoets

Jeugdwerker & filmkenner

Info:

The Shack (2017) is geregisseerd door Stuart Hazeldine en Sam Worthington (bekend van *Avatar*) speelt Mackenzie. De film is te zien op Amazon Prime Video.

“MIJN PALET WERD LICHTER”

Donovan Spaanstra laat zien hoe jongeren op een unieke manier in aanraking kunnen komen met het evangelie. Donovan maakte in zijn vroege jeugd naam als graffiti-artiest. In 2023 leidde hij een project waarbij hij samen met een groep jongeren een kunstwerk creëerde. Arjen Uil gaat met hem in gesprek over de transformatie die het evangelie in zijn eigen leven teweegbracht en hoe hij jongeren inspireert door middel van creatieve samenwerking.

“Sommigen wisten helemaal niet wat ze moesten doen”.

Donovan's jeugd was turbulent; hij werd op jonge leeftijd uit huis geplaatst en woonde in verschillende pleeggezinnen en internaten. In deze periode ontdekte hij graffiti. Zijn tag, “IDOL,” werd een bekend symbool in de Zwolse graffitiwereld. Een tag is het pseudoniem van een graffiti-artiest. Ironisch genoeg weerspiegelde “IDOL” zijn onbewuste verheerlijking van de graffiti levensstijl. In de jaren negentig ontdekte hij zijn talent voor realistisch tekenen op de Kunstacademie Kampen.

In die periode ontmoette hij Jop van de Bijl, die hem in aanraking bracht met Jezus. Ook had hij een droom die zijn weg naar het christelijk geloof markeerde. Na zijn bekering veranderde zijn werk ook: “Mijn werk was donkerder, eenzamer, leger. Ik hield van werken die somberheid en melancholie in zich hadden. Nadat ik christen werd, werd mijn palet lichter.”

Donovan herinnert zich een bijzonder moment waarin hij eens een muurschildering van Jezus maakte in de stromende regen: “Normaal gesproken zou ik denken, ja ik ga toch niet op een natte muur werken, maar de HEERE zei; ‘doe maar. Het water stroomde over de muur en het is één van mijn mooiste schilderijen. Het water over de muur gaf een soort fresco effect”.

“... VERVOLGENS DENK
JONGEREN NIET

In het voorjaar van 2023 maakte Donovan samen met jongeren van de Opstandingskerk in Houten een kunstwerk. Hij begon met een schildering van een romaanse kerk, waarna de jongeren er graffiti op mochten tekenen: "Ik vind romaanse architectuur heel boeiend. Ik vind het iets toffer dan gotische kerken. Het is simpel en eenvoudig en met kleinere raampjes heb je veel meer muur. Dat vind ik als graffiti-schrijver natuurlijk heel tof. De jongeren hebben vervolgens de graffiti erop gemaakt. Smart is bijvoorbeeld van één van de jongeren. Jesus, die rechts daarvan staat,

is ook van een jongere. Ik heb het daarna zo gemaakt dat hun graffitiwerk lijkt alsof het al heel lang staat. Ik heb het een beetje tot een geheel gemaakt."

Het anarchistenteken links op de voorstelling heeft Donovan zelf geplaatst. Ook heeft hij er Jezus overheen gezet. Hij stelde zich voor dat iedereen bij zo'n muur kan komen. Dus daar komen punkers en die doen zo'n anarchistenteken. Het concept dat hij met de jongeren in Houten heeft uitgevoerd, is iets dat naar eigen zeggen 'door de jaren heen is gerijpt' en voortkomt uit een jaren - lange passie voor muren. "Op een gegeven moment dacht ik, die muren hebben zelf ook een verhaal. Toen ben ik muren gaan schilderen. Dan kom je bij romaanse architectuur en zet je er eens wat graffiti op.

Vervolgens denk je: Hé, waarom niet jongeren laten tekenen?" Donovan vertelt dat de jongeren rond het kunstwerk zaten. "En ze gingen lekker tekenen met stift en ik liep als een soort docent heen en weer om eventueel tips te geven. Sommigen wisten helemaal niet wat ze moesten doen. Dan zei ik: 'joh, ga lekker beginnen, probeer eens wat. Wat vind je een mooie letter?'. Tijdens de avond vertelde ik ook wat over mijn verleden."

Nadat de jongeren hun graffiti op de muren hadden gezet, plaatste Donovan een kaars in het midden van het kunstwerk. "Kaarsen zijn een prachtig symbool en zijn als symbool ruim interpreteerbaar. De kaars doet het ook goed in de compositie, het zwartgeblakerde eromheen geeft ook iets weer van de duisternis waarin deze wereld zich bevindt. Maar daarin schijnt het licht van Christus." Donovan hoopt dat de jongeren door deze aanpak iets van het evangelie hebben ervaren. "Al zou er maar één iemand zijn."

Arjen Uil
Jeugdwerkadviseur

JE: 'HÉ WAAROM
LATEN TEKENEN?' ..."

MET DE BIJBEL AAN DE SLAG

Op 14 mei 2024 wordt het eerste exemplaar van 'Met de Bijbel aan de slag NT' overhandigd.

"Het was iets met een baby, Mozes heette hij, en er was een prinses die ging hem redden maar later sloeg hij iemand dood en verdween naar de woestijn." Aan het woord is Bas (groep 7). Als kleuter hing hij aan de lippen van zijn juf wanneer zij Bijbelverhalen vertelde en thuis kon hij alles goed navertellen.

Nu Bas in de bovenbouw van de basisschool zit, is hij meer geïnteresseerd in feiten en weetjes. De verhalen boeien minder omdat hij ze al vaak heeft gehoord. Maar nieuwe informatie of een proefje doen om zelf te ontdekken wat er gebeurt, boeit hem wel. Er zijn twee gebieden in de ontwikkeling van Bas en zijn leeftijdsgenoten die ervoor zorgen dat zij juist rond hun elfde en twaalfde gevoelig zijn voor kennis over de Bijbel: de sociaal-emotionele en geloofsontwikkeling.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Vanaf een jaar of tien begint het besef te komen dat andere mensen iets over hem kunnen denken, net zoals hijzelf over een ander kan denken. In deze periode begint langzamerhand de puberteit. Er kunnen grote onderlinge verschillen ontstaan omdat niet elk kind tegelijk aan de puberteit begint. Tijdens de puberteit is er sprake van een zekere emotionele instabiliteit en verminderd zelfvertrouwen. Dit wordt onder andere veroorzaakt door een heroriëntatie op andere waarden en normen, wijzigingen in de omgang met leeftijdsgenoten, toegenomen verantwoordelijkheidsgevoel

en fysieke veranderingen. Kinderen kunnen daarbij extra aandacht goed gebruiken, omdat ze bezig zijn hun zelfbeeld te ontwikkelen. In de kerk kan deze aandacht zich vertalen in catechese gericht op hun ontwikkelingsfase.

Geloofsontwikkeling

Kinderen vatten de Bijbelse verhalen letterlijk op en hun godsbeeld is egocentrisch (God is er voor mij). Pas aan het einde van de basisschool leren kinderen meer abstract denken en krijgen zij gevoel voor symboliek. Ze gaan dan ook begrijpen dat het belangrijkste niet het verhaal zelf is, maar de boodschap die God ons erin geeft. Hun godsbeeld wordt meer objectief. Rond deze leeftijd is een kind in staat om bewust te geloven en dat te verwoorden. Veel hangt af van de godsbeelden die het kind krijgt aangereikt vanuit zijn omgeving.

'Met de Bijbel aan de slag' wil aanhaken bij beide ontwikkelingsgebieden om jonge tieners vertrouwd te maken met de Bijbel.

<https://kerkpunt.nl/met-de-bijbel-aan-de-slag/>

Beide delen van 'met de Bijbel aan de slag' (OT en NT) zijn in de webshop van Kerkpunt te vinden.

Anita Harink
Jeugdwerkadviseur

Geef je geloof handen en voeten

HipHelpt brengt mensen samen

Kom in contact met mensen in jouw buurt
die geen helper hebben.

Bekijk onze video
'geef je geloof handen
en voeten'

HipHelpt

HipHelpt.nl

Heb jij hart en
passie voor jongeren?

Word trainer bij No Apologies

Gods principes van leven delen
voor een veerkrachtige
en moreel weerbare
generatie!

2024
19 - 21 sep

Locatie: **Heerde**

Meer info en
aanmelden via
www.noapologies.eu

Training

NO APOLOGIES®

Altijd al iets willen doen met theologie?

Kies voor de deeltijdmaster
**Herbronning Gereformeerde
Theologie** aan de TUA.

Theologische Universiteit Apeldoorn

Kijk voor meer informatie op www.tua.nl

PREKEN: OOK VOOR TIENERS

Eerlijk is eerlijk: ik heb het heel lang niet gedurfd. Theater maken voor kinderen: oké. Dat is in die zin makkelijk dat kinderen wel aangeven of ze iets leuk vinden of niet. Maar theater voor tieners? En dan ook nog in de kerk?

Toch ben ik theaterpreken gaan doen. En ik heb er veel van geleerd over preken voor specifiek tieners. Een aantal geleerde lessen waar je hopelijk iets mee kan:

1. **Maak Bijbelse thema's relevant.** Weet jij wat er speelt in de levens van de tieners in je gemeente? Tieners van nu zijn op zoek naar diepgang. En wat God daarvan vindt/mee te maken heeft. Fun is overal verkrijgbaar, maar de kerk is juist sterk in inhoud. Vraag jezelf altijd af: wat heeft de gemiddelde tiener aan dit Bijbelgedeelte/onderwerp wat ik wil bespreken?
2. **Wees concreet.** Heel vaak hoor ik nog preken die gebouwd zijn rond een metafoor. 'Jezus is het licht der wereld' Om dat te begrijpen moet je abstract kunnen denken en dat is bij met name jonge tieners nog in ontwikkeling. Dit heeft o.a. te maken met de groei van hun hersenen. De verbindingen tussen de verschillende hersendelen zijn nog veel minder aanwezig. Daardoor ervaren ze een preek vol metaforen en abstracte inhoud snel als saai en lang. Gebruik geen abstracte metaforen óf leg ze goed uit (dat kan natuurlijk wel!).
3. **Bied hoop.** In deze tijd van onzekerheden en crisis heeft het Christelijk geloof iets heel bijzonders te bieden: hoop. Pubers

doorzien nog niet alle verbanden en patronen die er in deze wereld zijn en de wereld kan heel onveilig voelen voor hen. Geef daarom de Bijbelse hoop door!

En tenslotte: wat is je doel? Gun je ze God en een preek die ze snappen? Daarmee laat je merken dat ze gezien worden, en zo leren ze dat God interesse in hen heeft. Dat Hij ook met hen een relatie wil!

Er zijn nog meer aandachtspunten: gebruik humor, geloof wat je preekt, let op je lichaamstaal en houding, wijdt ze in, gebruik zoveel mogelijk gewone spreektaal, kies één kernboodschap en vertel verhalen. Op onze site vindt je een long-read waarin dit wordt uitgewerkt.

SCAN MIJ

Jenne Minnema

*Jeugdwerkadviseur bij Kerkpunt
en speelt daarnaast theaterpreken
waarbij hij deze principes met vallen
en opstaan probeert toe te passen.
(www.theaterpreek.nl)*

NIEUWS

Checkgesprek

Hoe staat jullie jeugdwerk ervoor? Waarom doen we jeugdwerk? Wat is de kern ervan en wat willen we ermee bereiken? Zomaar een paar vragen die je kunt stellen als je met elkaar kijkt naar het jeugdwerk in de kerk. In het checkgesprek verkennen we samen met jullie hoe het jeugdwerk in jouw gemeente ervoor staat en waar het naartoe zou kunnen groeien. - www.kerkpunt.nl/check-gesprek-jeugdwerk

Ontmoetingszondag

Samen kerk zijn met alle generaties, hoe doe je dat? Om jouw gemeente een handje te helpen hebben we een handreiking voor een Ontmoetingszondag. Een eredienst met daaromheen diverse activiteiten met en voor verschillende generaties. Dat kan op een startzondag maar ook op een ander moment in het jaar. Je vindt er bijvoorbeeld ideeën hoe de preek te vertalen is naar tieners. De handreiking is te downloaden op - www.kerkpunt.nl/ontmoetingszondag

Praktijkvoorbeelden gezocht

De komende periode werken we aan een praktische handreiking om met tieners aan de slag te gaan rond diaconaat en dienstbaarheid. De handreiking helpt diaconieën om tieners toe te rusten en om ze uit te dagen hun gaven ook daadwerkelijk in te zetten voor een ander. Daarvoor zijn we nog op zoek naar leuke en inspirerende voorbeelden uit de praktijk. Heb je een leuke manier waarbij tieners worden uitgedaagd om zich diaconaal in te zetten, laat het ons vooral weten!

Digitale Nieuwsbrief

Om op de hoogte te blijven van Kerkpunt nieuws kun je ook inschrijven voor de digitale nieuwsbrief van Kerkpunt. Naast informatie over jeugdwerk kun je meer lezen over hoe jouw kerk een voorproefje kan zijn van Gods Koninkrijk. - Via www.kerkpunt.nl/contact kun je je inschrijven.

COLOFON

'JEUGD' is het kwartaalmagazine van Kerkpunt. Kerkpunt ondersteunt het jeugdwerk in de NGK en CGK kerken.

Hoofd & eindredactie: Anita Harink en Jenne Minnema

Redactie: Arjen Uil, Anko Oussoren, Christien de Ruyter en Cors Visser.

Aan deze editie werkten mee: Ganpat Berrevoets, Thomas Abbes.

Foto's: Freepik, Kerkpunt, Ganpat Berrevoets, Johan Schutten, Ronald van den Oever, Donovan Spaanstra, Jenne Minnema & Thomas Abbes.

Ontwerp: Tjalle Minnema – Grafische Vormgeving, Amersfoort

Druk: B&K Repro-service B.V. Apeldoorn

Adres Kerkpunt: Dr. Spanjaardweg 4b, 8025 BT Zwolle

T: 038-4270480, E: info@kerkpunt.nl

www.kerkpunt.nl - www.facebook.com/kerkpunt.nl - www.instagram.com/kerkpunt

ISSN 2405-6995

VRAAG HET THOMAS!

Hoi! Ik ben Thomas Abbes, woon in Vriezenveen, getrouwd en we hebben 3 kinderen. Vorige zomer mocht ik mijn 12,5-jarig jubileum vieren als jongerenwerker in de kerk. Door de jaren heen heb ik vele kerken mogen dienen en daarin veel ervaringen opgedaan. In deze rubriek deel ik van deze ervaringen aan de hand van jullie vragen.

Vraag: "Hoe draag je het geloof over aan jongeren anno nu?"

Een mooie vraag waar helaas geen passend antwoord op te vinden is. Wel zijn er tal van mogelijkheden. Aansluiten bij je doelgroep is denk ik altijd een sleutel. En voorleven door ouders en gemeenteleden is en blijft altijd cruciaal! Dit zijn algemene basisprincipes die veel van jullie lezers ook zelf wel kunnen bedenken.

Daarom wil ik jullie daarom graag meenemen naar een succesverhaal van afgelopen seizoen. Er waren een aantal 18+ jongeren die aangaven geen aansluiting meer te vinden in de huidige catechese. Zowel het format als de wekelijkse frequentie. De jeugdouderling was niet direct van plan mee te gaan in hun wens. "Cherry-picking" was niet zijn voorkeur in onze grote gemeente. Toch ben ik met deze groep in gesprek gegaan om hun behoefte te peilen en zijn we (samen met kerkenraad) tot een nieuw plan gekomen. Eén keer in de veertien dagen komen ze bij elkaar. 12-18 jongeren samen met twee catecheten. De eerste keer heb ik de les voorbereid en laten zien hoe het werkt. Daarna hebben we hun verantwoordelijk gemaakt voor de invulling. In tweetallen bereiden ze om de beurt een les voor en geven ze die les, met als leidraad mijn concept avond waar ze altijd van af mogen wijken. En met groot succes. In plaats van hun kwijt te raken zijn ze enorm gegroeid in hun geloof. Ervaring heeft geleerd dat deze jongeren meer verdiept zijn in geloof dan in de oude vorm.

Ook van ouders krijgen we terug dat ze blij verrast zijn over dit concept. Zo kreeg ik laatst een app van een vader die erg dankbaar was: zijn zoon die niet altijd even fanatiek in geloof stond, zat nu de hele avond met een vriend aan de keukentafel met 2 laptops en 3 bijbels de avond voor te bereiden. En de avonden zelf zijn erg gezellig.

Starten met koffie en lekkere koeken. Dan de avond onder leiding van de jongeren en sluiten we af met een hapje/drankje/chips. Soms moeten we hen om 10 uur eruit zetten. Dus i.p.v. elke week 45 min. zijn ze nu om de week soms wel 2 uur bij elkaar... Onwijs waardevol concept wat enorm kan helpen in de overdracht van geloof anno nu.

Groet Thomas